

20 mei 2024

Het Flierefluutershofje

Oisterwijk kent een conservatieve traditie van straatnaamgeving. Arbeiders, boeren en vrouwen kregen in de regel geen straatnaam. Fabrikanten en rooms-katholieke geestelijken domineren daarentegen het Oisterwijkse straatbeeld. Terwijl ook nog eens een nep-Mariabeeldje aan het raadhuis is gehangen en op het Kerkplein de jezuïet Poirters de mensen streng in de gaten houdt. Bij de kapelaan Huijberslaan herinnert diens beeld aan zijn boude uitspraken over Willem van Oranje, die kapelaan Huijbers het liefst uit de weg geruimd zag door 'een raak schot, gelijk bij schadelijk wild'. De kapelaan bepleitte overigens soortgelijke maatregelen voor wat hij noemde de liberale en socialistische klik uit Oisterwijk. Zo'n kapelaan krijgt in Oisterwijk dus een straatnaam én een standbeeld! Alle overleden katholieke burgemeesters hebben ook een straatnaam gekregen, ook de minkukels onder hen. Enkel die van burgemeester Schellekens ontbreekt, maar hij was dan ook de Maire in de revolutionaire Bataafse en Franse tijd.

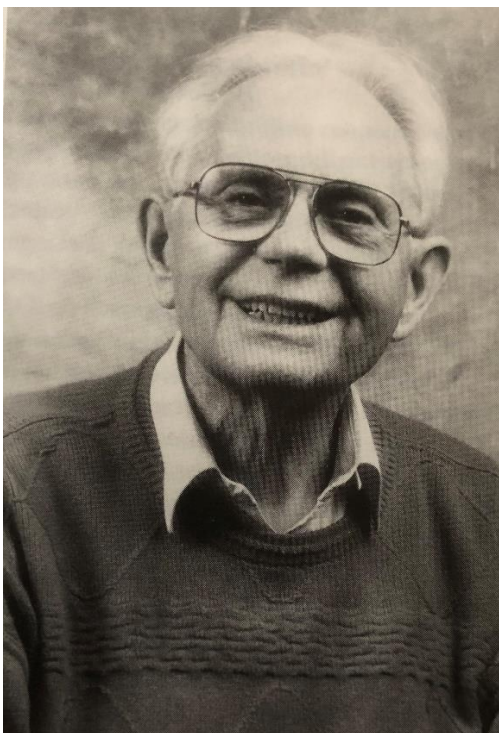
Je zou denken dat er na al die jaren van roomse overheersing in het straatbeeld toch wel eens een andere wind zou gaan waaien. Overal in den lande verschenen bijvoorbeeld straatnamen van vrijheidsstrijders en antiracisten zoals Nelson Mandela en Martin Luther King. Zo niet in Oisterwijk, daar vond in de jaren zestig de gemeenteraad de naam Spoenikstraat eigenlijk al onaanvaardbaar, want Russisch en dus communistisch.

En na de recente landelijke discussies over het Nederlandse slavernijverleden en de vraag die daarbij gesteld werd over straatnamen en standbeelden, zou je toch denken dat er in het achterlopende Oisterwijk eindelijk eens iets verandert. En jawel hoor: het gemeentebestuur wil in de wijk Levenskerk een hofje noemen naar een vrouw. Maar de term inclusieve samenleving komt in het Oisterwijkse blijkbaar nooit los van de vette romige roomse saus. 93 jaar stond in de wijk Levenskerk de timmerfabriek van Horvers en Wolfs. En daar komen nu woningen te staan rondom een hofje dat een naam moest krijgen. Toch ongenoegen van enkele toekomstige bewoners werd echter niet Gerard Horvers van de fabriek vereert met de straatnaam maar een onbekende zuster van het klooster Catharinenberg: Anna van Iersel. De vraag is zelfs nog welke Anna het gemeentebestuur eigenlijk meent te moeten eren. Is het zuster Anna (Francisca) van Iersel (1861-1944), overste van Catharinenberg van 1900 tot 1918 onder wier leiding het pensioonaat tot stand kwam? Of is het Anna Maria

(Margaretha) van Iersel, overste van 1876 tot 1887? Beiden waren afkomstig van Udenhoutse families, maar wij vermoeden dat het Oisterwijkse gemeentebestuur de eerst genoemde overste zal willen eren, al was het maar omdat haar familie eindeloos veel heeft geschonken aan het klooster Catharinenberg: eikenhouten kerkbanken, een marmeren altaar, twaalf gaslampen, bekleding van het tabernakel en minimaal 1500 harde Nederlandse guldens.

Dat deze Anna van Iersel ook nog eens het pensionaat heeft opgericht, zal het gemeentebestuur wellicht ook als een aanbeveling zien. Maar na het Deetman-onderzoek over seksueel misbruik binnen de rooms-katholieke kerk is dat toch zeker geen aanbeveling meer. Natuurlijk is Anna van Iersel niet persoonlijk verantwoordelijk voor wat een zuster van Catharinenberg veel later heeft uitgevreten met jonge en afhankelijke pensionaires, maar de horrorverhalen daarover in het boek van Daniëlle Hermans en Esther Verhoef ('Stil in mij') van het misbruik door een zuster van twee meisjes op Catharinenberg zijn angstaanjagend en misselijkmakend. Maar het toont wel aan hoe het rigide systeem van absolute gehoorzaamheid binnen het roomse pensionaat desastreus werkte voor sommige leerlingen.

En zo blijft in Oisterwijk alles bij het oude. Het verzoek van de toekomstige bewoners om de naam van zuster Van Iersel te veranderen in Gerard Horvers is inmiddels afgewezen door het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur had zijn keuze voor de zuster al definitief gemaakt. Zou het gemeentebestuur wellicht hebben gedacht dat deze zuster beter paste in een wijk waar veel straten naar katholieke emancipatoren genoemd zijn?

Maar waarom dan niet het hofje genoemd naar dé meest bekende katholiek uit de wijk Levenskerk: pastoor Ton van Loon? Maar ja, Ton van Loon was een tegendraadse katholiek. Toen burgemeester Kortmann Ton vroeg om te bidden voor goed weer op 5 mei, weigerde Ton beleefd. Ton stond sympathiek tegenover de progressieve Acht Mei beweging in de kerk. Hij was jarenlang verbonden aan de asielzoekers van het AZC. Maar hij raakte

gedesillusioneerd door de overheid die volgens hem door 'verplaatsing, uitzetting en vernedering' de asielzoekers veel pijn heeft gedaan. 'Flierefluiter' Ton van Loon kwam blijkbaar niet in aanmerking voor een straatnaam in nota bene zijn eigen parochie. Dat Ton eind vorige eeuw abonnee was op De Rooie Roeptoeter zal ook vast niet geholpen hebben.

Volg de RRT en Burrie ook op Twitter en Facebook:

<http://twitter.com/rooieroepoeter>

http://twitter.com/_Burrie_

<https://www.facebook.com/De-Rooie-Roeptoeter-1715319242122458/>